

26.3.2019

EP-PE_TC1-COD(2016)0377

*****I**

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

приета на първо четене на 26 март 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за готовност за справяне с рискове в електроенергийния сектор и за отмяна на Директива 2005/89/ЕО (EP-PE_TC1-COD(2016)0377)

ПОЗИЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

приета на първо четене на 26 март 2019 г.

с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за готовност за справяне с рискове в електроенергийния сектор и за отмяна на Директива 2005/89/ЕО

(Текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 194, *параграф 2* от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,
в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С 288, 31.8.2017 г., стр. 91.

² ОВ С 342, 12.10.2017 г., стр. 79.

³ Позиция на Европейския парламент от 26 март 2019 г.

като имат предвид, че:

- (1) Електроенергийният сектор в Съюза преминава през дълбока трансформация, която се характеризира с по-децентрализирани пазари с повече участници, по-голям дял на енергията от възобновяеми източници ***и системи с по-добра взаимна свързаност***. В отговор на това Регламент (ЕС) 2019/... Регламент xxx^{1±} на Европейския парламент и на Съвета и Директива (ЕС) 2019/...^{2±} на Европейския парламент и на Съвета имат за цел да усъвършенстват правната рамка, регулираща вътрешния пазар на електроенергия на Съюза, така че да се осигури оптимално функциониране на пазарите и мрежите в полза на бизнеса и на гражданите на Съюза. ***Настоящият регламент има за цел да допринесе за изпълнението на целите на Енергийния съюз, от който неразделна част са енергийната сигурност, солидарността, доверието и амбициозната политика в областта на климата.***

¹ Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета от ...

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на съответния регламент в бележката под линия.

² Директива (ЕС) 2019/ ... на Европейския парламент и на Съвета от ...

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на съответната директива в бележката под линия.

- (2) Добре функциониращите пазари и системи *с подобаваща междусистемна електроенергийна свързаност* са най-добрата гаранция за сигурността на доставките на електрическа енергия. Дори когато пазарите и системите функционират добре *и са взаимосвързани* обаче, рискът от криза в електроснабдяването *в резултат от природни бедствия, като например* крайно тежки метеорологични условия, зловредни атаки или недостиг на гориво, никога не може да бъде изключен. Последниците от *кризи в електроснабдяването* често се простират извън националните граници. Дори когато такива кризи започват само в даден район, последствията от тях могат бързо да се разпространят отвъд границите. Някои извънредни обстоятелства, като например периоди на застудяване, горещи вълни или кибератаки, могат да засегнат едновременно цели региони.
- (3) В контекста на взаимосвързани пазари на електроенергия и *електроенергийни* системи предотвратяването и управлението на кризи не може да се счита за чисто национална *задача. Потенциалът за по-ефикасни и по-евтини мерки чрез регионално сътрудничество следва да бъде използван по-добре.* Необходими са обща рамка от правила и *по-добре* координирани процедури, за да се осигури възможност за ефективно сътрудничество между държавите членки и другите участници отвъд границите, в дух на *засилена* прозрачност, *доверие* и солидарност *между държавите членки.*

- (4) С Директива 2005/89/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ **бяха установени** необходимите мерки, които държавите членки следва да предприемат, за да се гарантира сигурността на доставките на електрическа енергия като цяло. Разпоредбите на тази директива бяха до голяма степен заместени от последващи законодателни актове, по-специално по отношение на това как трябва да се организират пазарите електроенергия, така че да се осигури наличието на достатъчен капацитет, как трябва да си сътрудничат операторите на преносни системи, за да се гарантира стабилност на системата, и по отношение осигуряването на наличие на подходяща инфраструктура. Настоящият регламент разглежда специфичния въпрос на предотвратяване и управление на кризи **в електроснабдяването**.

¹ Директива 2005/89/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 година относно мерки за гарантиране сигурност на доставките на електрическа енергия и инфраструктурните инвестиции (ОВ L 33, 4.2.2006 г., стр. 22).

- (5) Регламенти (ЕС) 2017/1485¹ и (ЕС) 2017/2196² на Комисията представляват подробно ръководство с правила относно начина, по който операторите на преносни системи и другите съответни **участници** следва да действат и да си сътрудничат за обезпечаване на сигурността на системата. Тези технически правила би трябвало да осигурят ефективно справяне на експлоатационно ниво с повечето аварии в електроснабдяването. Настоящият регламент се отнася за кризи в електроснабдяването, които имат по-широк обхват и въздействие. Регламентът определя какво следва да направят държавите членки, за да предотвратят такива кризи, и какви мерки могат да предприемат в случай, че правилата за експлоатация на системата вече не са достатъчни. Дори при кризи в **електроснабдяването** правилата за експлоатация на системата следва да продължат да се спазват изцяло **и настоящият регламент следва да бъде в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/2196.**

¹ Регламент (ЕС) 2017/1485 на Комисията от 2 август 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електрическа енергия (ОВ L 220, 25.8.2017 г., стр. 1).

² Регламент (ЕС) 2017/2196 на Комисията от 24 ноември 2017 г. за установяване на насоки относно експлоатацията на системата за пренос на електрическа енергия (ОВ L 312, 28.11.2017 г., стр. 54).

- (6) Настоящият регламент посочва обща рамка от правила за начина, по който да се предотвратят кризи в електроснабдяването, да се извършва подготовка за и да се управляват такива ситуации, да се осигури по-голяма прозрачност на етапа на подготовка и по време на криза в електроснабдяването, **както и да се гарантира, че мерките се предприемат координирано и ефективно.**
- Регламентът изисква държавите членки да си сътрудничат **на регионално равнище и, когато е приложимо, двустранно**, в дух на солидарност.
- Регламентът определя също така и рамка за ефективния мониторинг на сигурността на доставките на електрическа енергия в Съюза чрез Групата за координация в областта на електроенергетиката, създадена с решение на Комисията от 15 ноември 2012 г.¹ като форум за обмен на информация и насърчаване на сътрудничеството между държавите членки, по-специално в областта на сигурността на доставките на електрическа енергия.
- Сътрудничеството между държавите членки и рамката за мониторинг са предназначени за постигане на по-добра готовност за справяне с рискове при по-ниски разходи. **Настоящият регламент** би трябвало също така и да заздравя вътрешния пазар на електроенергия чрез засилване на доверието и увереността сред държавите членки и изключване на неподходяща намеса от страна на държавите при кризи **в електроснабдяването**, по специално чрез избягване на неоправдано съкращаване на трансграничните потоци **и на междузоновата преносна способност, като по този начин се намали рискът от отрицателни странични ефекти върху съседните държави членки.**

¹ Решение на Комисията от 15 ноември 2012 г. за създаване на Група за координация в областта на електроенергетиката (ОВ С 353, 17.11.2012 г., стр. 2).

- (7) Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета¹ определя общите правила за сигурността на мрежите и информационните системи, докато специфичните правила относно киберсигурността ще бъдат разработени чрез мрежов кодекс, както е предвидено в Регламент (ЕС) 2019/ ...[±]. Настоящият регламент допълва Директива (ЕС) 2016/1148, като осигурява това киберинцидентите да се идентифицират по подходящ начин като риск и мерките, предприети за справяне с тях, да се отразяват по съответен начин в плановете за готовност за справяне с рисковете.
- (8) В Директива 2008/114/ЕО² на Съвета се предвижда процедура с оглед повишаване на сигурността на означените европейски критични инфраструктури, включително някои електроенергийни инфраструктури. Заедно с настоящия регламент Директива 2008/114/ЕО допринася за създаването на всеобхватен подход към енергийната сигурност на Съюза.
- (9) Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета³ посочва изисквания към държавите членки да извършват на всеки три години оценка на риска на национално или на съответно под-национално равнище и да разработват и уточняват своето планиране за управлението на риска от бедствия на национално или на съответно под-национално равнище. Специфичните действия за предотвратяване на рискове, готовност и планиране за справяне с рискове, посочени в настоящия регламент, следва да са в съответствие с по-широките национални оценки на риска, които се изискват съгласно Решение № 1313/2013/ЕС и отчитат множество рискове.

¹ Директива (ЕС) 2016/1148 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2016 г. относно мерки за високо общо ниво на сигурност на мрежите и информационните системи в Съюза (ОВ L 194, 19.7.2016 г., стр. 1).

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

² Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейските критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

³ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924).

- (10) *Отговорността за гарантиране на сигурността на доставките на електрическа енергия се носи от всяка държава членка в рамките на нейната територия, но сигурността на доставките на електрическа енергия се поделва също и между Комисията и други действащи лица от Съюза, в рамките на съответните им области на действие и правомощия. Сигурността на доставките на електрическа енергия предполага ефективно сътрудничество между държавите членки, институциите, органите, бюрата и агенциите на Съюза, както и съответните заинтересовани страни. Операторите на разпределителни системи и операторите на преносни системи изпълняват ключова роля за гарантирането на сигурна, надеждна и ефикасна електроенергийна система в съответствие с членове 31 и 40 от Директива (ЕС) 2019/...[±]. Регулаторните органи и други имащи отношение национални органи също така изпълняват важна роля за гарантирането и мониторинга на сигурността на доставките на електрическа енергия в рамките на своите задачи, възложени съгласно член 59 от Директива (ЕС) 2019/..[±]. Държавите членки следва да определят съществуващо или ново образувание за свой единствен компетентен държавен или регулаторен орган с цел гарантиране на прозрачно и приобщаващо участие на всички участници, ефективна подготовка и правилно изпълнение на плановете за готовност за справяне с рискове, както и улесняване на предотвратяването и последващата оценка на кризи в електроснабдяването и на обмена на информация във връзка с тях.*

[±] *ОБ: моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 10/19. (2016/0380(COD)).*

(11) За общ подход спрямо предотвратяването и управлението на кризи в електроснабдяването е необходимо общо разбиране на държавите членки какво е криза в електроснабдяването. По-специално настоящият регламент следва да улесни координацията между държавите членки за целите на идентифицирането на дадена ситуация, при която съществува или непосредствено предстои да се появи потенциален риск от значителен недостиг на електрическа енергия или от невъзможност за доставяне на електрическа енергия до клиентите. Европейската мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ЕМОПС за електроенергия) и държавите членки следва съответно да определят конкретни сценарии при регионални кризи в електроснабдяването и при криза в електроснабдяването на национално равнище. Този подход следва да гарантира, че са обхванати всички значими ситуации на криза, като се отчитат регионалните и националните особености, като например топологията на мрежата, електроенергийният микс, обемът на производство и на потребление и степента на гъстота на населението.

- (12) Общият подход към предотвратяването и управлението на кризи **в електроснабдяването** също изисква държавите членки да използват едни и същи методи и дефиниции за установяване на рисковете, свързани със сигурността на доставките на електрическа енергия, и да са в състояние **ефективно** да сравнят колко добре се справят в тази област те и техните съседи. Настоящият регламент определя два индикатора за наблюдение на сигурността на доставките на електрическа енергия в Съюза: „очаквана непредоставена електрическа енергия“, изразявана в GWh за година, и „очаквано отпадане на товари“, изразено в часове за година. Тези показатели са част от оценката на адекватността на европейските ресурси, извършвана от ЕМОПС за електроенергия, както е посочено в член 23 от Регламент (ЕС) 2019/... [±]. Групата за координация в областта на електроенергетиката **следва** редовно да следи сигурността на доставките на електрическа енергия въз основа на резултатите от тези индикатори. Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори („ACER“) също следва да използва тези индикатори когато в своите годишни доклади за мониторинг на пазарите на електроенергия докладва относно постигнатото от държавите членки в областта на сигурността на доставките на електрическа енергия, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) 2019/... [±].

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 83/18 (2016/0378(COD)), и въведете номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на съответния регламент в бележката под линия.

- (13) За да се осигури съгласуваност на оценките на риска, така че да бъде изградено доверие между държавите членки при криза **в електроснабдяването**, е необходим общ подход за определяне на сценариите на риска. Поради това, **след консултация със съответните заинтересовани страни**, ЕМОПС за електроенергия следва да разработи **и актуализира** обща методика за определяне на риска в сътрудничество с ACER **и с Групата за координация в областта на електроенергетиката, в нейния състав само от представители на държавите членки**. ЕМОПС за електроенергия следва да предложи методиката, а ACER следва да я одобри. **Когато се консултира с Групата за координация в областта на електроенергетиката, ACER трябва да отчете в максимална степен становищата, изразени от Групата за координация в областта на електроенергетиката. ЕМОПС за електроенергия следва да актуализира общата методика за идентифициране на риска, когато получи нова значима информация.**

- (14) Въз основа на **общата** методика за идентифициране на риска ЕМОПС за електроенергия следва редовно да изготвя и актуализира сценарии при регионална криза електроснабдяването и да определя най-значимите рискове за всеки регион като например крайно тежки метеорологични условия, природни бедствия, недостиг на горива или зловредни атаки. Когато се разглежда кризисният сценарий на недостиг на газ като гориво, рискът от разстройване на доставките на газ следва да се оценява въз основа на сценариите за прекъсвания на доставките и инфраструктурата, разработени от Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (**ЕМОПС за газ**) в съответствие с член 7 от Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета¹. **ЕМОПС за електроенергия следва да може да делегира на регионалните координационни центрове, създадени съгласно член 35 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺, задачи, свързани с определянето на сценарии при регионална криза в електроснабдяването. Тези делегирани задачи следва да се извършват в рамките на надзора на ЕМОПС за електроенергия. Въз основа на сценариите при регионална криза в електроснабдяването** държавите членки следва да разработват и актуализират своите сценарии при криза на национално равнище, по принцип на всеки **четири** години. Тези сценарии следва да поставят основата за плановете за готовност за справяне с рисковете. Когато установяват рисковете на национално равнище, държавите членки следва да опишат също и всички рискове, които установяват във връзка със собствеността на инфраструктурата, имаща значение за сигурността на доставките **на електрическа енергия**, и всички предприети мерки за справяне с тези рискове, като например общо или специфично за сектора законодателство в областта на прединвестиционните проучвания и специалните права за определени акционери, като посочат защо според тях такива мерки **са необходими и пропорционални**.

¹ **Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 година относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (ОВ L 280, 28.10.2017, стр. 1).**

⁺ **ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).**

- (15) Регионалният подход към определяне на сценариите на риска и разработването на превантивни, *подготвителни* и смекчаващи последиците мерки би трябвало да донесе значителни ползи от гледна точка на ефективността на тези мерки и оптималното използване на ресурсите. Освен това в случай на криза в електроснабдяването едновременно в няколко района един координиран и предварително съгласуван подход би гарантирал съгласувана реакция и намаляване на риска от отрицателни странични ефекти, каквито чисто националните мерки биха могли да имат в съседните държави членки. По тази причина настоящият регламент изисква държавите членки да си сътрудничат в регионален контекст.

- (16) *Регионалните координационни центрове следва да изпълняват поставените им задачи от регионално значение в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/...[±]. За да се гарантира, че те могат ефективно да изпълняват своите задачи и да действат в тясно сътрудничество със съответните национални органи с цел предотвратяване на аварии в електроснабдяването с по-широк мащаб и смекчаване на последиците от такива аварии, за регионалното сътрудничество, което се изисква съгласно този регламент, следва да се използват регионалните структури за сътрудничество на техническо равнище, а именно групите на държавите членки, които имат общ регионален координационен център Географските региони на регионалните координационни центрове следователно са от значение за определянето на сценарии при регионална криза в електроснабдяването и оценките на риска. При все това, държавите членки следва да имат възможността да образуват подгрупи в регионите за целите на сътрудничеството по отношение на конкретни регионални мерки, или да си сътрудничат за тази цел в съществуващи форуми за регионално сътрудничество, тъй като техническата възможност за предоставяне на взаимна помощ при криза в електроснабдяването е от съществено значение. Това е така, защото не всички държави членки в един по-голям регион биха били непременно в състояние да предоставят електрическа енергия на друга държава членка в условията на криза в електроснабдяването. Следователно не е необходимо всички държави членки в даден регион да сключват регионални споразумения относно конкретни регионални мерки. Вместо това, такива споразумения следва да сключват държавите членки, които са в състояние да оказват техническа помощ помежду си.*

[±] *ОБ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS9/19 (2016/0379(COD)).*

- (17) Регламент (ЕС) 2019/...[±] предвижда да се използва обща методика за оценката на средносрочната до дългосрочна адекватност на европейските ресурси (от следващата една година до следващите десет години), за да се гарантира, че решенията на държавите членки относно възможни нужди от инвестиции се вземат по прозрачен начин и чрез общо съгласуване. Целта на оценката на **адекватността на европейските ресурси** е различна от целта на краткосрочните оценки за адекватност, които се използват за откриване на евентуални проблеми с адекватността в краткосрочен план, а именно сезонни перспективи (за следващите шест месеца) и оценки на адекватността на производството на електрическа енергия за от една седмица напред до **поне един ден напред**. Във връзка с краткосрочните оценки съществува необходимост от общ подход към начина, по който се установяват евентуални проблеми, свързани с адекватността. ЕМОПС за електроенергия следва да извършва зимни и летни оценки на адекватността, за да подготви държавите членки и операторите на преносни системи за рисковете във връзка със сигурността на доставките на електрическа енергия, които могат да възникнат в следващите шест месеца. За да подобри посочените оценки на адекватността, ЕМОПС за електроенергия следва да разработи обща вероятностна методика за тях, **след като се консултира със съответните заинтересовани страни и в сътрудничество с ACER и с Групата за координация в областта на електроенергетиката. в нейния състав единствено от представители на държавите членки. ЕМОПС за електроенергия следва да** предложи методиката и актуализациите ѝ на ACER, като последната одобрява предложението и актуализациите към него. **Когато се консултира с Групата за координация в областта на електроенергетиката, ACER трябва да вземе предвид в максимална степен становищата, изразени от Групата за координация в областта на електроенергетиката. ЕМОПС за електроенергия следва да актуализира и усъвършенства методиката при наличие на съществена нова информация.** ЕМОПС за електроенергия следва да може да делегира **на регионалните координационни центрове** задачи,

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

свързани със сезонни оценки на адекватността, *като същевременно делегираните задачи следва да се извършват в рамките на надзора на ЕМОПС за електроенергия.*

- (18) Операторите на преносни системи ■ следва да прилагат методиката, използвана за подготовка на сезонните оценки на адекватността, когато правят всякакви други оценки на рисковете в краткосрочен план, а именно прогнози за адекватността на производството за една седмица напред или *поне за един ден напред*, предвидени в Регламент (ЕС) 2017/1485.
- (19) За да се осигури общ подход към предотвратяването и управлението на кризи в електроснабдяването, компетентният орган на всяка държава членка изготвя план за готовност за справяне с рисковете *въз основа на сценарии при регионална криза в електроснабдяването или при криза в електроснабдяването на национално равнище при кризи. Компетентните органи следва да се консултират със заинтересованите страни или представители на групи от заинтересовани страни, като например представители на производители или на техни търговски органи или на оператори на разпределителни системи, когато те са от значение за предотвратяването и справянето с кризи в електроснабдяването.* За тази цел компетентните органи следва да вземат решение относно *подходящите мерки за извършване на консултацията.* В плановете за готовност за справяне с рискове следва да се посочват ефективни, пропорционални и недискриминационни мерки за справяне с всички определени сценарии на криза в електроснабдяването. *Въздействието върху околната среда на предложените мерки по отношение на снабдяването и търсенето следва да бъде отчетено.* Плановете следва да осигуряват прозрачност, особено по отношение на условията, при които могат да бъдат предприети неосновани на пазара мерки за смекчаване на кризи в електроснабдяването. Всички предвидени неосновани на пазара мерки трябва да са в съответствие с правилата, установени в настоящия регламент. *Плановете за готовност за справяне с рискове следва да се оповестяват публично, като същевременно се гарантира поверителността на чувствителната информация.*

- (20) Плановете за готовност за справяне с рискове следва да определят национални, регионални и, когато е приложимо, двустранни мерки. Регионалните и, когато е приложимо, двустранните мерки са необходими по-специално в случай на едновременни кризи в електроснабдяването, когато **е нужен** координиран и предварително съгласуван подход, за да се гарантира съгласувана реакция и да намали риска от отрицателни странични ефекти. **За тази цел преди приемането на плановете за готовност за справяне с рискове компетентните органи следва да се консултират с компетентните органи на съответните държави членки. Съответните държави членки са тези, в които може да има отрицателни странични ефекти или други въздействия върху електроенергийната система на всяка от страните, независимо дали тези държави членки са в същия регион или са пряко свързани.** В плановете следва да се отчитат **съответните национални обстоятелства, включително положението на най-отдалечените региони по смисъла на член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз и на някои изолирани микросистеми, които не са свързани с националните преносни системи. В това отношение държавите членки следва да направят съответните заключения по отношение, наред с другото, на разпоредбите на настоящия регламент във връзка с определянето на сценариите при регионална криза в електроснабдяването и регионалните и двустранните мерки, които са били определени в плановете за готовност за справяне с рискове, както и относно разпоредбите за помощта. Плановете следва да посочват ясно ролята и отговорностите на компетентните органи. Националните мерки следва изцяло да вземат под внимание договорените регионални и двустранни мерки и в пълна степен следва да използват възможностите, предоставяни от регионалното сътрудничество. Плановете следва да бъдат технически и оперативни по характер, тъй като функцията им е да помагат да се предотврати настъпването или разрастването на криза в електроснабдяването и да смекчават последиците от нея.**

- (21) Плановете за готовност за справяне с рискове следва да се актуализират редовно. За да бъдат плановете актуални и ефективни, компетентните органи **на държавите членки** от всеки регион следва да организират **веднъж на две години** симулации на криза в електроснабдяването в сътрудничество с **операторите на преносни системи и други имащи отношение участници, за да се провери** уместността на плановете.
- (22) **Моделът, представен в настоящия регламент, има за цел да улесни** изготвянето на плановете, **като дава възможност за включване на допълнителна специфична за държавата членка информация. Моделът има за цел също да улесни** консултациите с други държави членки в съответния регион и **Групата за координация в областта на електроенергетиката**. Консултациите в рамките на региона и в рамките на **Групата за координация в областта на електроенергетиката** следва да осигурят това мерките, предприети в дадена държава членка или в даден регион, да не поставят в риск сигурността на доставките на електрическа енергия за други държави членки или региони.

- (23) Важно е да се улесни комуникацията и прозрачността между държавите членки когато имат конкретна, сериозна и надеждна информация, че е възможно да настъпи **криза в електроснабдяването**. При такива обстоятелства **засегнатите** държави членки следва без **неоснователно** забавяне да информират Комисията, **съседните държави членки и Групата за координация в областта на електроенергетиката**, като предоставят по-специално информация за причините за влошаването на състоянието по отношение на електроснабдяването, планираните мерки за предотвратяване на криза в електроснабдяването и за евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки.
- (24) Обменът на информация при криза в електроснабдяването е от съществено значение за осигуряване на координирани действия и целенасочена помощ. По тази причина настоящият регламент задължава **компетентния орган** без **неоснователно** забавяне да уведоми държавите членки в региона, съседните държави членки и Комисията, когато е изправен пред криза в електроснабдяването. **Компетентният орган** следва също така да даде информация за причините за кризата, планираните или взетите мерки за нейното смекчаване и евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки. Когато такава помощ надхвърля сигурността на доставките на електрическа енергия, приложимата правна рамка следва да остане Механизмът за гражданска защита на Съюза.

- (25) При криза в електроснабдяването държавите членки следва да си **сътрудничат** в дух на солидарност **■** . **В допълнение към това общо правило следва да се изготви подходяща разпореда държавите членки взаимно да си предоставят помощ при криза в електроснабдяването. Тази помощ следва да се основава на договорени и координирани мерки, посочени в плановете за готовност за справяне с рисковете. С настоящия регламент на държавите членки се предоставят широки правомощия при договарянето на съдържанието на такива координирани мерки и по този начин на съдържанието на предлаганата от тях помощ. Държавите членки са тези, които трябва да вземат решение и да се договорят за такива координирани мерки, като вземат предвид търсенето и предлагането. Едновременно с това настоящият регламент гарантира, че за целите на договорената помощ електрическата енергия се доставя координирано. Държавите членки следва да постигат съгласие по необходимите технически, правни и финансови договорености за изпълнението на договорените регионални или двустранни мерки. Съгласно тези технически договорености държавите членки следва да посочат максималните количества електрическа енергия, които трябва да бъдат доставени, като тези количества следва да бъде преразгледани въз основа на техническата осъществимост на доставката на електрическа енергия, след като бъде поискана помощ по време на криза в електроснабдяването. Впоследствие държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки за изпълнението на договорените регионални и двустранни мерки и техническите и финансовите договорености.**

- (26) Когато договарят **координираните мерки и техническите, правните и финансовите договорености и други разпоредби за изпълнение относно помощта**, държавите членки следва да вземат предвид социалните и икономическите фактори, включително сигурността на гражданите на Съюза, както и пропорционалността. Държавите членки се насърчават да споделят най-добри практики и да използват Групата за координация в областта на електроенергетиката като платформа за обсъждания за набелязване на съществуващите възможности за **предоставяне на помощ, по-специално във връзка с координираните мерки и необходимите технически, правни и финансови** договорености, включително **справедливо** обезщетение ■ .
- Комисията може да съдейства за подготовката на регионалните и двустранните мерки.
- (27) **Помощта между държавите членки по силата на настоящия регламент следва да е обект на справедливо обезщетение, договорено между държавите членки. С настоящия регламент не се хармонизират всички аспекти на подобно справедливо обезщетение между държавите членки. Поради това държавите членки следва да договорят разпоредбите за справедливото обезщетение, преди помощта да бъде предоставена. Държавата членка, която иска помощ, следва незабавно да заплати или да гарантира бързо изплащане на подобно обезщетение на държавата членка, предоставяща помощ. Комисията предоставя необвързващи насоки за основните елементи на справедливото обезщетение и други елементи на техническите, правните и финансовите договорености.**

(28) *При предоставянето на помощ по силата на настоящия регламент, държавите членки прилагат правото на Съюза и следователно са задължени да зачитат основните права, гарантирани от правото на Съюза. Поради това подобна помощ може, в зависимост от договорените между държавите членки мерки, да породи задължение за дадена държава членка да изплати обезщетение на засегнатите от нейните мерките. Ето защо, при необходимост държавите членки следва да осигурят въвеждането на национални правила за обезщетения в съответствие с правото на Съюза, и по-специално с основните права. Освен това получаващата помощ държава членка в крайна сметка следва да поеме всички разумни разходи на другата държава членка във връзка с предоставянето на помощ съгласно такива национални правила за обезщетенията.*

- (29) *При криза в електроснабдяването следва да се предоставя помощ дори ако държавите членки все още не са договорили координираните мерки и техническите, правните и финансовите договорености съгласно изискванията на настоящия регламент относно помощта. За да бъдат в състояние при подобни обстоятелства да предоставят помощ в съответствие с настоящия регламент, държавите членки следва да договорят ad hoc мерки и договорености в замяна на липсващите координирани мерки и технически, правни и финансови договорености.*
- (30) *С настоящия регламент се въвежда подобен механизъм за помощ между държавите членки като средство за предотвратяване или смекчаване на криза в електроснабдяването в рамките на Съюза. Поради това Комисията следва да преразгледа механизма за помощ съобразно бъдещия опит от неговото функциониране и при необходимост да предложи той да бъде изменен.*

- (31) Настоящият регламент следва да даде възможност на електроенергийните предприятия и клиентите да разчитат на пазарните механизми, посочени в Регламент (ЕС) 2019/...[±] и Директива (ЕС) 2019/...[±], възможно най-дълго при справяне с кризи в електроснабдяването. Правилата за вътрешния пазар и правилата за експлоатация на системата обаче следва да се спазват дори при кризи в електроснабдяването. **Подобни правила включват член 22, параграф 1, буква и) от Регламент (ЕС) 2017/1485 и член 35 от Регламент (ЕС) 2017/2196, които уреждат съкращаването на трансакциите, ограничаването на предоставянето на междузонова преносна способност за разпределение или ограничаването на предоставянето на графици.** Това означава, че към непазарни мерки, като принудително изключване на товари или доставки на количества в повече извън нормалното функциониране на пазара, **следва** да се прибегва само в краен случай, когато са изчерпани всички възможности, **предоставяни** от пазара. Следователно принудително изключване на товари следва да се извършва само след изчерпване на всички възможности за доброволно изключване. Освен това всички непазарни мерки следва да са необходими, пропорционални, недискриминационни и временни.

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на директивата, съдържащ се в документ PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

- (32) За да осигури прозрачност след криза в електроснабдяването, **компетентният** орган, **който е обявил кризата в електроснабдяването**, извършва последваща оценка на кризисната ситуация и последиците от нея **■** . При тази оценка трябва да се вземат предвид, наред с другото, ефективността и пропорционалността на предприетите мерки, както и разходите за тези мерки. Тази оценка следва да включва също трансгранични аспекти, например влиянието на мерките върху други държави членки и степента на подпомагане, получено от държавата членка, която е обявила кризата в електроснабдяването.
- (33) Задълженията за прозрачност следва да гарантират, че всички мерки за предотвратяване или управление на кризи в електроснабдяването са предприети при спазване на правилата на вътрешния пазар и съответстват на принципите на сътрудничество и солидарност, заложен в Енергийния съюз.

- (34) Настоящият регламент засилва ролята на Групата за координация в областта на електроенергетиката. Групата следва да изпълнява специфични задачи, особено във връзка с ***разработването на методика за определяне на сценарии при регионална равнище криза в електроснабдяването, и на методика за оценка на адекватността в краткосрочен и сезонен план, както и във връзка с*** подготовката на плановете за готовност за справяне с рискове, и ***следва да*** има важна роля при наблюдението на резултатите, постигнати от държавите членки в областта на сигурността на доставките на електрическа енергия, и при разработване на най-добри практики на тази основа.
- (35) Една криза в електроснабдяването може да се разпространи извън границите на Съюза и да обхване също и ***договарящи се страни*** от Енергийната общност. ***Като страна по Договора за създаване на Енергийна общност, Съюзът следва да насърчава внасянето на изменения в посочения договор с цел създаване на интегриран пазар и на единно регулаторно пространство посредством осигуряването на подходяща и стабилна нормативна уредба.*** За осигуряване на ефективното управление на кризи **█** Съюзът следва тясно да си сътрудничи с договарящите се страни от Енергийната общност при предотвратяването, подготовката за кризи в електроснабдяването и управлението на такива кризи.

█

- (36) *Когато Комисията, ACER, Групата за координация в областта на електроенергетиката, ЕМОПС за електроенергия, държавите членки и техните компетентни органи и регулаторни органи или други органи, образувания или лица получават поверителна информация съгласно настоящия регламент, те следва да гарантират поверителността на тази информация. За тази цел към поверителната информация следва да се прилагат установените правила на Съюза и национални правила относно обработването на поверителна информация и процеси.*
- (37) *Тъй като целта на настоящия регламент, а именно осигуряването на най-ефективна и ефикасна готовност за справяне с рискове в рамките на Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради мащаба и последиците си може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.*

(38) *Понастоящем Кипър е единствената държава членка, която не е пряко свързана с друга държава членка. По отношение на определени разпоредби от настоящия регламент следва да се поясни, че докато тази ситуация е непроменена, въпросните разпоредби не се прилагат по отношение на Кипър, а именно разпоредбите относно определянето на сценарии при регионална криза в електроснабдяването, относно включването на регионални и двустранни мерки, които са били определени в плановете за готовност за справяне с рискове и относно помощта. Кипър и другите засегнати държави членки се насърчават да разработват, с подкрепата на Комисията, алтернативни мерки и процедури в областите, обхванати от въпросните разпоредби, при условие че тези алтернативни мерки и процедури не засягат ефективното прилагане на настоящия регламент между останалите държави членки.*

(39) Директива 2005/89/ЕО следва да бъде отменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя правилата за сътрудничеството между държавите членки с оглед на предотвратяването, подготовката за и **управлението на** кризи в електроснабдяването в дух на солидарност и прозрачност и при пълно спазване на изискванията на един конкурентен вътрешен пазар на електроенергия.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент, се прилагат следните определения:

- 1) „сигурност на доставките на електрическа енергия“ означава способността на дадена електроенергийна система да гарантира **снабдяването** с електрическа енергия на клиентите при ясно установени показатели, **както са определени от съответните държави членки**;
- 2) „оператори на преносни системи“ означава оператори на преносни системи по смисъла на член 2, точка 35 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 3) „разпределение“ означава разпределение по смисъла на член 2, точка 28 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 4) „трансгранични потоци“ означава трансгранични потоци по смисъла на член 2, точка 3 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺;
- 5) „междузонов капацитет“ означава способността на взаимосвързаната система да осъществява пренос на енергия между пазарни зони;
- 6) „клиент“ означава клиент по смисъла на член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 7) „оператор на разпределителни системи“ означава оператор на разпределителни системи по смисъла на член 2, точка 29 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 8) „производство“ означава производство по смисъла на член 2, точка 37 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 9) „криза в електроснабдяването“ означава ситуация на значителен недостиг на електрическа енергия или невъзможност за доставяне на електрическа енергия на **клиентите** съгласно определеното от държавите членки и описаното в техните планове за готовност за справяне с рискове, която ситуация е

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на директивата, съдържаща се в документ PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

съществуваща или предстои да настъпи;

- 10) „едновременна криза в електроснабдяването“ означава криза в електроснабдяването, която засяга повече от една държава членка в едно и също време;
- 11) **„компетентен орган“ означава национален правителствен орган или регулаторен орган, определен от държава членка в съответствие с член 3;**
- 12) „регулаторни органи“ означава регулаторни органи по смисъла на член 57, параграф 1 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 13) **„координатор при кризи“ означава лице, група лица, екип, съставен от съответните лица за управление на кризи в електроснабдяването на национално равнище, или институция, на което/която/който е възложено да изпълнява ролята на точка за контакт и да координира потока информация по време на кризата в електроснабдяването;**

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS .../... (2016/0380(COD)).

- 14) „непазарна мярка“ означава всяка мярка от страна на генериращите мощности или на товарите, която се отклонява от правилата на пазара или от търговските споразумения с цел да смекчи криза в електроснабдяването;
- 15) „производител“ означава производител по смисъла на член 2, точка 38 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 16) „регион“ означава група от държави членки, **чиито оператори на преносни системи имат общ регионален координационен център, както е посочено в член 36 от Регламент (ЕС) 2019/...⁺⁺**;
- 17) „подгрупа“ означава група държави членки в даден регион, които имат **техническа възможност да си предоставят една на друга помощ в съответствие с член 15;**
- 18) „ранно предупреждение“ означава предоставяне на конкретна, сериозна и надеждна информация, че е възможно да настъпи събитие, което е вероятно да доведе до значително влошаване на състоянието по отношение на електроснабдяването и е вероятно да причини криза в електроснабдяването;
- 19) „пренос“ означава пренос по смисъла на член 2, точка 34 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 20) „електроенергийно предприятие“ означава електроенергийно предприятие по смисъла на член 2, точка 57 от Директива (ЕС) 2019/...⁺;
- 21) „разпределяне на капацитета“ означава определянето на междузонов капацитет;
- 22) „енергия от възобновяеми източници“ означава енергия от възобновяеми източници или "възобновяема енергия" по смисъла на член 2, точка 31 от

⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 10/19 (2016/0380(COD)).

⁺⁺ ОВ: Моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

Директива (ЕС) 2019/...⁺;

Член 3

Компетентен орган

1. Възможно най-скоро и не по-късно от... [**шест месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент**] всяка държава членка определя национален правителствен или регулаторен орган за свой компетентен орган. Компетентните органи отговарят за и си сътрудничат помежду си при изпълнението на задачите, **посочени в настоящия регламент. Когато е целесъобразно, до определянето на компетентен орган националните образувания, които отговарят за сигурността на доставките на електрическа енергия, изпълняват задачите на компетентния орган в съответствие с настоящия регламент.**
2. Държавите членки без забавяне уведомяват Комисията **и Групата за координация в областта на електроенергетиката и оповестяват публично** наименованието и данните за контакт на **техните** компетентни органи, определени съгласно параграф 1, **както и за всяка промяна в тяхното наименование и данни за контакт.**
3. **Държавите членки могат да разрешат на компетентния орган да делегира оперативните задачи във връзка с планирането на готовността за справяне с рискове и управлението на рисковете, посочени в настоящия регламент, на други органи. Делегираните задачи се изпълняват под надзора на компетентния орган и се определят в плана за готовност за справяне с рискове в съответствие с член 11, параграф 1, буква б).**

ГЛАВА II ОЦЕНКА НА РИСКА

Член 4

Оценка на *рисковете, свързани със* сигурността на доставките *на електрическа енергия*

Всеки компетентен орган гарантира, че оценката на всички *съответни* рискове, свързани със сигурността на доставките на електрическа енергия, се извършва в съответствие с правилата, установени в настоящия регламент и *в глава IV* от Регламент (ЕС) 2019/...[±]. За тази цел органът си сътрудничи с *операторите на преносни системи, операторите на разпределителни системи, регулаторните органи, ЕМОПС за електроенергия, регионалните координационни центрове и други съответни заинтересовани страни, по целесъобразност.*

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

Член 5

Методика за определяне на сценарии при регионална криза в електроснабдяването

1. Не по късно от ... [**шест** месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент], ЕМОПС за електроенергия представя на АСЕР предложение за методика за определяне на най-значимите сценарии при регионална криза в електроснабдяването.

2. **Предложената методика определя сценариите при криза в електроснабдяването във връзка с адекватността и сигурността на системата и сигурността по отношение на горивата** въз основа най-малко на следните рискове:
 - а) редки и крайно тежки природни бедствия;
 - б) случайни опасности, превишаващи критерия за сигурност N-1, **и изключителни извънредни ситуации**;
 - в) опасности, които произтичат от обстоятелства, включително **последници от зловредни атаки и от** недостиг на горива.

3. Предложената методика включва най-малко следните елементи:
- а) вземане под внимание на всички имащи отношение национални и регионални обстоятелства, **включително подгрупи**;
 - б) взаимодействието и връзката на трансграничните рискове;
 - в) симулации на сценарии на едновременна криза в електроснабдяването;
 - г) класификация на рисковете според тяхното въздействие и вероятност;
 - д) **принципи относно начините за обработване на чувствителна информация, така че да се гарантира прозрачност спрямо обществеността.**
4. Когато се разглеждат рисковете от прекъсване на доставките на газ в контекста на определяне на рисковете съгласно параграф 2, **буква в)** от настоящия член, ЕМОПС за електроенергия използва сценариите за прекъсвания на доставките на **природен** газ и инфраструктурата, разработени от **ЕМОПС за газ** в съответствие с **член 7** от **Регламент (ЕС) 2017/1938**.

5. Преди да представи предложената методика на ACER, ЕМОПС за електроенергия провежда консултация с участието най-малко на **регионалните координационни центрове**, промишлените и потребителските организации, **производителите или техните търговски органи, операторите на преносни системи и съответните оператори на разпределителни системи, компетентните органи**, регулаторните органи и други съответни национални органи. ЕМОПС за електроенергия надлежно взема предвид резултатите от консултацията **и ги представя, заедно с предложената методика, на заседание на Групата за координация в областта на електроенергетиката.**

6. В срок от два месеца от получаването на предложената методика **и след като се консултира с Групата за координация в областта на електроенергетиката в нейния състав само от представители на държавите членки**, ACER я одобрява или я изменя. **ЕМОПС за електроенергия и ACER публикуват окончателната версия на методиката на своите уебсайтове.**

7. ***При наличие на съществена нова информация ЕМОПС за електроенергия актуализира и усъвършенства методиката в съответствие с параграфи 1 – 6. Групата за координация в областта на електроенергетиката в нейния състав само от представители на държавите членки може да препоръча, а ACER или Комисията може да поискат такова актуализиране и усъвършенстване при надлежно обосноваване. В срок от шест месеца от получаването на искането ЕМОПС за електроенергия представя на ACER проект на предложените промени. В срок от два месеца от получаването на този проект и след като се консултира с Групата за координация в областта на електроенергетиката в нейния състав само от представители на държавите членки, ACER одобрява или изменя предложените промени. ЕМОПС за електроенергия и ACER публикуват окончателната версия на актуализираната методика на своите уебсайтове.***

Член 6

Определяне на сценарии при регионална криза в електроснабдяването

1. Не по късно от *шест* месеца от *одобряването на методика съгласно член 5, параграф 6 и въз основа на тази методика* ЕМОПС за електроенергия, *в тясно сътрудничество с Групата за координация в областта на електроенергетиката, регионалните координационни центрове, компетентните органи и регулаторните органи*, определя най-значимите сценарии при криза в електроснабдяването за всеки регион. *Мрежата може да делегира на регионалните координационни центрове задачи, свързани с определянето на сценарии при регионална криза в електроснабдяването.*
2. ЕМОПС за електроенергия представя сценариите при регионална криза в електроснабдяването на *съответните оператори на преносни системи, регионалните координационни центрове, компетентните органи и регулаторните органи, както и на Групата за координация в областта на електроенергетиката.* Групата за координация в областта на електроенергетиката *може да препоръча изменения.*
3. ЕМОПС за електроенергия актуализира сценариите *при регионална криза в електроснабдяването* на всеки *четири* години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации.

Член 7

Определяне на сценарии при криза в електроснабдяването на национално равнище

1. В срок до **четири** месеца от **определянето на сценарии при регионална криза в електроснабдяването в съответствие с член 6, параграф 1 компетентният орган определя** най-значимите сценарии при криза в електроснабдяването на национално равнище.
2. **При определянето на сценарии при криза в електроснабдяването на национално равнище компетентният орган се консултира с операторите на преносни системи, с оператори на разпределителни системи, които компетентния орган счита за имащи отношение, съответните производители или техните търговски органи и регулаторния орган, когато той не е компетентният орган.**
3. Сценариите при криза в електроснабдяването на национално равнище се определят въз основа най-малко на рисковете, посочени в член 5, параграф 2, и са съгласувани със сценариите при регионална криза в електроснабдяването, определени в съответствие с член 6, параграф 1. Държавите членки актуализират сценариите при криза в електроснабдяването на национално равнище на всеки **четири** години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации.
4. В срок до **четири месеца от определянето на сценариите при регионална криза в електроснабдяването в съответствие с член 6, параграф 1** държавите членки уведомяват Групата за координация в областта на електроенергетиката и Комисията относно тяхната оценка на рисковете във връзка със собствеността на инфраструктурата, имаща значение за сигурността на доставките на електрическа енергия, и относно евентуално предприетите мерки за предотвратяване или смекчаване на тези рискове, като посочат защо според тях такива мерки са необходими и пропорционални.

Член 8

Методика за оценка на адекватността в краткосрочен и *сезонен* план

1. До ... [**шест** месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] ЕМОПС за електроенергия представя на ACER предложение за методика за оценка на адекватността на производството на енергия в *сезонен и краткосрочен* план, а именно *месечната* адекватност **и адекватността** от една седмица напред до *най-малко един ден напред*, която обхваща най-малко следното:
 - а) несигурността при подаването на електрическа енергия, като например вероятността за изключване на преносна способност, вероятността за непредвидено изключване на електроцентрали, тежки метеорологични условия, *променливи товари, особено пикове в зависимост от метеорологичните условия*, и променливост на производството на енергия от възобновяеми източници;
 - б) вероятността от възникване на *криза в електроснабдяването*;
 - в) вероятността от възникване на едновременна криза **в електроснабдяването**.

2. Методиката, посочена в параграф 1, осигурява прилагането на вероятностен подход, **включително множество сценарии**, и взема предвид **националния контекст**, регионалния контекст и контекста на целия Европейски съюз, включително – до възможната степен – **степенна на междусистемна свързаност между държавите членки и** трети държави в синхронните зони на Съюза. **Методиката отчита особеностите на енергийния сектор на всяка държава членка, включително специфичните климатични условия и външни обстоятелства.**

3. Преди да представи предложената методика, ЕМОПС за електроенергия провежда консултация с участието най-малко на **регионалните координационни центрове**, промишлените и **потребителските организации, производителите или техните търговски органи, операторите на преносни системи, съответните оператори** на разпределителни системи, **компетентните органи**, регулаторните органи и други **съответни национални органи**. ЕМОПС за електроенергия надлежно взема предвид резултатите от консултацията **и ги представя, заедно с предложената методика, на заседание на Групата за координация в областта на електроенергетиката.**

4. В срок от два месеца от получаването на предложената методика **и след като се консултира с Групата за координация в областта на електроенергетиката в нейния състав само от представители на държавите членки**, ACER я одобрява или я изменя. **ЕМОПС за електроенергия и ACER публикуват окончателната версия на методиката на своите уебсайтовете.**

5. **При наличие на съществена нова информация** ЕМОПС за електроенергия актуализира и усъвършенства методиката в съответствие с параграфи 1—4. **Групата за координация в областта на електроенергетиката в нейния състав само от представители на държавите членки може да препоръча, а ACER** или Комисията може да поискат такова актуализиране и усъвършенстване при надлежно обосноваване. В срок от шест месеца **от получаването на** искането ЕМОПС за електроенергия представя на ACER проект на предложените промени. В срок от два месеца **от получаването на този проект и след като се консултира с Групата за координация в областта на електроенергетиката в нейния състав само от представители на държавите членки**, ACER одобрява или изменя предложените промени. **ЕМОПС за електроенергия и ACER публикуват окончателната версия на актуализираната методика на своите уебсайтове.**

Член 9

Оценки на адекватността в краткосрочен *и сезонен* план

1. Всички оценки на адекватността на производството на енергия в краткосрочен план, *независимо дали на национално или регионално ниво, или на нивото на Съюза*, се извършват *в съответствие с* методиката, разработена по реда на член 8.
2. ЕМОПС за електроенергия изготвя сезонни оценки на адекватността в съответствие с методиката, разработена по реда на член 8. ЕМОПС публикува резултатите за зимната оценка на адекватността до 1 декември всяка година и за лятната оценка на адекватността до 1 юни всяка година. *Мрежата може да делегира на регионалните координационни центрове задачи, свързани с оценките на адекватността.* Тя представя тези прогнози на заседание на Групата за координация в областта на електроенергетиката, която може да даде препоръки, когато това е уместно.
3. Регионалните *координационни* центрове извършват оценки на адекватността от една седмица напред *до най-малко един ден напред в съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1485*, въз основа на методиката, приета съгласно член 8 от настоящия регламент.

ГЛАВА III

ПЛАНОВЕ ЗА ГОТОВНОСТ ЗА СПРАВЯНЕ С РИСКОВЕ

Член 10

Изготвяне на планове за готовност за справяне с рискове

1. Въз основа на сценариите при регионални кризи в електроснабдяването и при кризи в електроснабдяването на национално равнище, определени в съответствие с член 6 и член 7, компетентният орган на всяка държава членка изготвя план за готовност за справяне с рискове, след като се е консултирал с *операторите на разпределителни системи, имащи отношение по преценка на компетентния орган, операторите на преносни системи, съответните производители или техните търговски органи*, електроенергийните предприятия, предприятията за природен газ, съответните организации, представляващи интересите на промишлените и на *непромишлените* клиенти, потребяващи електрическа енергия и с регулаторния орган, когато той не е компетентният орган.

2. Планът за готовност за справяне с рискове включва национални мерки, регионални и, когато е приложимо, двустранни мерки съгласно определеното в членове 11 и член 12. В съответствие с член 16, всички планирани или предприети мерки за предотвратяване, подготовка за и смекчаване на кризи в електроснабдяването са в пълно съответствие с правилата за вътрешния пазар на електроенергия и за експлоатация на системата. Тези мерки са ясно дефинирани, прозрачни, пропорционални и недискриминационни.
3. Планът за готовност за справяне с рискове се изготвя в съответствие с **членове 11 и 12 и с** образеца, даден в приложението. **При необходимост държавите членки може да включат допълнителна информация в плана за готовност за справяне с рискове.**
4. **С цел да се гарантира съгласуваност на плановете за готовност за справяне с рискове,** преди да приемат своите плановете за готовност за справяне с рискове, компетентните органи представят проекти за тези плановете на компетентните органи на **съответните** държави членки в дадения регион **■** , **а когато те не са в същия регион, на компетентните органи на пряко свързаните държави членки, както и** на Групата за координация в областта на електроенергетиката, за консултация.
5. В срок до **шест** месеца от **получаването** на проектите за плановете за готовност за справяне с рискове компетентните органи, посочени в параграф 4 и Групата за координация в областта на електроенергетиката могат да дадат препоръки във връзка с проектите за плановете, представени съгласно параграф 4.

6. В срок до **девет** месеца от представянето на своите проекти за планове за готовност за справяне с рискове **съответните компетентни органи ги приемат**, като съответно **вземат** предвид резултатите от консултацията съгласно параграф 4 и препоръките, дадени съгласно параграф 5. Те **уведомяват** без забавяне **Комисията** за своите планове за готовност за справяне с рискове.
7. **Компетентните органи и Комисията публикуват** плановете за готовност за справяне с рискове на своите уебсайтове, като осигуряват запазване на поверителността на чувствителната информация, по-конкретно информацията относно мерки, свързани с предотвратяването на зловредни атаки и смекчаване на последиците от такива атаки. **Защитата на поверителността на чувствителната информация се основава на принципите, определени съгласно член 19.**
8. **Компетентните органи** приемат и публикуват първите си планове за готовност за справяне с рискове най-късно до ... [30 месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент]. Те актуализират плановете на всеки **четири** години, освен ако обстоятелствата не изискват по-чести актуализации.

Член 11

Съдържание на плановете за готовност за справяне с рискове по отношение на националните мерки

1. Планът за готовност за справяне с рискове на всяка държава членка посочва всички планирани и предприети национални мерки за предотвратяване, подготовка за и смекчаване на кризи в електроснабдяването, определени в съответствие с член 6 и член 7. Той най-малкото:
 - а) съдържа обобщение на сценариите при криза в електроснабдяването, определени за съответната държава членки и регион, в съответствие с процедурите, *установени* в член 6 и член 7;
 - б) посочва ролята и отговорностите на компетентния орган *и описва кои задачи, ако има такива, са делегирани на други органи*;
 - в) описва националните мерки, предвидени за предотвратяване и за подготовка за рисковете, идентифицирани в съответствие с членове 6 и 7;
 - г) определя *координатор* при кризи на *национално равнище* и посочва неговите задачи;
 - д) посочва подробни процедури, които да се следват при всяка криза в електроснабдяването, включително съответстващите схеми, представящи движението на информационните потоци;

- е) посочва приноса на пазарните мерки за справяне с кризи в електроснабдяването, ***по-специално мерките от гледна точка на търсенето и на предлагането;***
- ж) определя възможните непазарни мерки, които да се предприемат при кризи в електроснабдяването, посочва факторите, при които тези мерки се задействат, условията и процедурите за тяхното прилагане, и отбелязва как те съответстват на изискванията, установени в член 16, ***и на регионалните и двустранните мерки;***
- з) включва ***рамка за ръчно*** изключване на товари, ***която*** указва ***при какви обстоятелства*** следва да се изключват товари, ***и във връзка с обществената безопасност и личната сигурност,*** посочва кои категории потребители на електрическа енергия ***имат право, в съответствие с националното право,*** да получат специална защита от изключване и обосновава необходимостта от такава защита, ***и посочва как операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи на съответните държави членки следва да намаляват потреблението;***
- и) описва механизмите, които да се използват за информиране на обществеността относно кризи в електроснабдяването;

- й) *описва националните мерки, необходими за въвеждането и прилагането на регионалните и, когато е приложимо, двустранните мерки, договорени по член 12;*
- к) *включва информация за свързаните и необходимите планове за изграждане на бъдещата мрежа, които ще спомогнат за справяне с последствията от идентифицирани сценарии при криза в електроснабдяването.*

2. Националните мерки са изцяло съобразени с регионалните и, когато е приложимо, двустранните мерки, съгласно член 12, и не **застрашават оперативната сигурност или безопасността на преносната система, нито** сигурността на доставките на електрическа енергия на други държави членки **■** .

Член 12

Съдържание на плановете за готовност за справяне с рискове по отношение на регионалните и двустранните мерки

1. В допълнение към националните мерки, посочени в член 11, планът за готовност за справяне с рискове на всяка държава членка включва регионални **и, когато е приложимо, двустранни мерки**, които осигуряват предотвратяване и управление по подходящ начин на кризи в електроснабдяването с трансгранично въздействие. **Регионалните мерки се договарят между държави членки в рамките на съответния регион, които имат техническа възможност да си предоставят една на друга помощ в съответствие с член 15. За тази цел държавите членки могат също да сформират подгрупи в рамките на даден регион. Двустранните мерки се договарят между държави членки, които са пряко свързани, но не са част от един и същ регион. Държавите членки осигуряват съгласуваност между регионалните и двустранните мерки. Регионалните и двустранните мерки включват най-малко:**
 - а) посочване на **координатор** при кризи;
 - б) механизми за споделяне на информация и за сътрудничество ■ ;
 - в) **координирани мерки** за смекчаване на въздействието на дадена криза **в електроснабдяването**, включително при ситуация на едновременна криза, **за целите на помощта в съответствие с член 15;**
 - г) процедури за ежегодни проверки **или проверки на всеки две години** на плановете за готовност за справяне с рискове;
 - д) **активиращи механизми на непазарните мерки, прилагани съгласно член 16, параграф 2.**

2. Съответните държави членки договарят регионалните **и двустранните** мерки, които се включват в този план за готовност за справяне с рискове, **след консултация със съответните регионални координационни центрове. Комисията може да изпълнява посредническа роля в подготовката на споразумението за регионални и двустранни мерки. Комисията може да поиска от ACER и ЕМОПС за електроенергия да предоставят техническа помощ за държавите членки с оглед улесняване на постигането на споразумение.** Не по късно от осем месеца преди крайния срок за приемане или актуализиране на плана за готовност за справяне с рискове компетентните органи докладват на Групата за координация в областта на електроенергетиката за постигнатите договорености. Ако **държавите членки** не са били в състояние да постигнат споразумение, **съответните компетентни органи** уведомяват Комисията за причините за това. В този случай Комисията предлага **мерки, включващи механизъм за сътрудничество**, за постигането на договореност **относно регионалните и двустранните мерки.**
3. **■** С участието на съответните заинтересовани страни компетентните органи на държавите членки във всеки регион **периодично проверяват ефективността на процедурите, разработени в плановете за готовност за справяне с рискове с цел предотвратяване на кризи в електроснабдяването, включително механизмите, посочени в параграф 1, точка б), и** извършват **на всеки две години** симулации на кризи в електроснабдяването, като изпитват по-специално тези механизми.

Член 13

Оценка на Комисията на плановете за готовност за справяне с рискове

- 1. В срок от четири месеца, след като компетентният орган е нотифицирал приетия план за готовност за справяне с рискове, Комисията оценява плана, като взема надлежно предвид становищата, изразени от Групата за координация в областта на електроенергетиката.**

- 2. Комисията, след консултация с Групата за координация в областта на електроенергетиката, представя необвързващо становище, съдържащо подробни мотиви, и го представя на компетентния орган с препоръка за преразглеждане на плана за готовност за справяне с рискове, когато този план:**
 - а) не е ефективен за намаляване на рисковете, установени при сценариите при криза в електроснабдяването;**

 - б) не съответства на сценариите при криза в електроснабдяването или на плана за готовност за справяне с рискове на друга държава членка;**

 - в) не спазва изискванията, посочени в член 10, параграф 2;**

 - г) съдържа мерки, които има вероятност да застрашат сигурността на доставките на електрическа енергия на други държави членки;**

 - д) изкривява неоправдано конкуренцията или ефективното функционирането на вътрешния пазар; или**

 - е) не отговаря на разпоредбите на настоящия регламент или на други разпоредби на правото на Съюза.**

3. *В срок от три месеца след получаването на становището на Комисията, посочено в параграф 2, съответният компетентен орган взема изцяло предвид препоръката на Комисията и я уведомява за изменения план за готовност за справяне с рискове или я уведомява за причините, поради които не е съгласен с препоръката.*

4. *В случай че компетентният орган не е съгласен с препоръката на Комисията, Комисията може, в срок от четири месеца след получаването на нотификацията на компетентния орган за причините, поради които не е съгласен с препоръката, да оттегли своята препоръка или да свика среща с компетентния орган, а когато прецени, че това е необходимо, и с Групата за координация в областта на електроенергетиката, за да разгледа въпроса. Комисията излага подробно основанията си да поиска изменения на плана за готовност за справяне с рискове. Когато окончателната позиция на съответния компетентен орган не съвпада с подробните основания на Комисията, този компетентен орган представя на Комисията причините за своята позиция в срок от два месеца след получаването на подробните основания на Комисията.*

ГЛАВА IV

УПРАВЛЕНИЕ НА КРИЗИ В ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕТО

Член 14

Ранно предупреждение и обявяване на криза в електроснабдяването

1. Когато сезонната прогноза за перспективите относно адекватността или друг **подходящ** източник дава конкретна, сериозна и надеждна информация, че е възможно възникването на **криза** в електроснабдяването в дадена държава членка, в такъв случай компетентният орган на тази държава членка без неоправдано забавяне отправя ранно предупреждение до Комисията, **до компетентните органи на държавите членки в същия регион, а когато те не са в същия район, до компетентните органи на пряко свързаните държави членки**. Съответният компетентен орган дава информация също така относно причините за **евентуалната криза в електроснабдяването**, предприетите или планираните мерки за предотвратяване на криза в електроснабдяването, и относно евентуалната нужда от помощ от страна на други държави членки. Това включва и информация за възможното влияние на мерките върху вътрешния енергиен пазар **■**. **Комисията предоставя тази информация на Групата за координация в областта на електроенергетиката.**

2. Когато дадена държава членка е изправена пред криза в електроснабдяването, компетентният орган на тази държава, **след консултация със съответния оператор на преносна система**, обявява криза в електроснабдяването и уведомява компетентните органи **на държавите членки в същия регион и, когато те не са в същия регион, компетентните органи на пряко свързаните държави членки, както** и Комисията без неоправдано забавяне. **Тази информация включва причините за влошаването на състоянието по отношение на електроснабдяването, основанията за обявяването на криза в електроснабдяването, планираните или предприети мерки за смекчаване и нуждата от помощ от други държави членки.**
3. Когато те смятат информацията, предоставена съгласно параграф 1 или 2 за недостатъчна, Комисията, **Групата за координация в областта на електроенергетиката или компетентните органи на държавите членки в същия регион и, когато те не са в същия регион, компетентните органи на пряко свързаните държави членки, могат да поискат** от съответната държава членка да предостави допълнителна информация.
4. Когато компетентен орган издаде ранно предупреждение или обяви криза в електроснабдяването, мерките, включени в плана за готовност за справяне с рисковете, трябва да се изпълняват във възможно най-пълна степен.

Член 15

Сътрудничество и помощ

1. Държавите членки действат и си сътрудничат в дух на солидарност, за да предотвратят и управляват кризисни ситуации в електроснабдяването ■ .
2. Когато е *технически възможно*, държавите членки взаимно си предлагат помощ *чрез регионални или двустранни мерки, които са били договорени съгласно настоящия член и член 12, преди помощта да бъде предоставена. За тази цел и за да се защитят обществената безопасност и личната сигурност, държавите членки договарят регионални или двустранни мерки по свой избор, за да доставят електрическа енергия по координиран начин.*
3. *Държавите членки постигат съгласие по необходимите технически, правни и финансови договорености за изпълнението на регионалните или двустранни мерки, преди помощта да бъде предложена. В тези договорености се конкретизират, наред с другото, максималните количества електрическа енергия, които да се доставят на регионално или двустранно равнище, задействането на помощта и нейното преустановяване, начините, по които електрическа енергията ще се доставя, както и разпоредбите за справедливо обезщетение между държавите членки в съответствие с параграфи 4, 5 и 6.*

4. *Помощта е предмет на предварително споразумение между съответните държави членки относно справедливо обезщетение, което обхваща най-малко:*
- a) *разходите за електрическа енергия, доставена на територията на държавата членка, поискала помощта, както и свързаните с това разходи за пренос; и*
 - б) *всички други разумни разходи, направени от държавата членка, която предоставя помощта, включително по отношение на възстановяването на разходите за подготвена помощ, която не е действително задействана, както и всички разходи, произтичащи от съдебни производства, арбитражни производства или сходни производства и спогодби.*
5. *Справедливото обезщетение съгласно параграф 4 включва, inter alia, всички разумни разходи, които държавата членка, предоставяща помощта, е направила в рамките на задължението за изплащане на обезщетения по силата на основните права, гарантирани от правото на Съюза, и по силата на приложимите международни задължения при прилагането на разпоредбите на настоящия регламент относно помощта, както и други разумни разходи, направени за изплащане на обезщетения съгласно националните правила за обезщетения.*

6. *Държавата членка, която иска помощ, плаща незабавно или осигурява бързо изплащане на справедливо обезщетение на държавата членка, предоставила помощ.*
7. *До ... [шест месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] след консултация с Групата за координация в областта на електроенергетиката и ACER, Комисията предоставя необвързващи насоки за основните елементи на справедливото обезщетение, посочено в параграфи 3 – 6, и други основни елементи на техническите, правните и финансовите договорености, посочени в параграф 3, а така също и за общите принципи на взаимопомощ, посочени в параграф 2.*
8. *В случай на криза в електроснабдяването, при която държавите членки все още не са се споразумели относно регионални или двустранни мерки и технически, правни и финансови договорености съгласно настоящия член, държавите членки се споразумяват за ad hoc мерки и договорености за прилагането на настоящия член, включително по отношение на справедливото обезщетение съгласно параграфи 4, 5 и 6. Когато държава членка поиска помощ преди приемането на такива ad hoc мерки и договорености, тя се задължава, преди да получи помощ, да изплати справедливо обезщетение в съответствие с параграфи 4, 5 и 6.*
9. *Държавите членки гарантират, че разпоредбите на настоящия регламент относно помощта се прилагат в съответствие с Договорите, Хартата на основните права на Европейския съюз и други приложими международни задължения. За тази цел те вземат необходимите мерки.*

Член 16

Спазване на пазарните правила

1. Мерките, предприемани за предотвратяване или смекчаване на кризи в електроснабдяването, са в съответствие с правилата за вътрешния пазар на електроенергия и за експлоатация на системата.
2. Непазарни мерки **се задействат** в криза в електроснабдяването само **като крайна мярка** след изчерпване на всички възможности, които пазарът предоставя, **или когато е очевидно, че пазарните марки сами по себе си не са достатъчни за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието по отношение на електроснабдяването**. Непазарните мерки не изкривяват неоправдано конкуренцията и ефективното функциониране на пазара на електроенергия. Те са необходими, пропорционални, недискриминационни и временни. **Компетентният орган информира съответните заинтересовани страни в своята държава членка относно прилагането на всякакви непазарни мерки**.
3. Съкращаване на трансакциите, включително съкращаване на вече разпределена междузонова преносна способност, ограничаване на предоставянето на междузонова преносна способност за разпределение или ограничаване на предоставянето на графици следва да се предприема само в съответствие с правилата, посочени в член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/...[±], и правилата, приети за конкретизиране на това предоставяне.

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

ГЛАВА V

ОЦЕНКА И МОНИТОРИНГ

Член 17

Последваща оценка

1. Възможно най-скоро и не по-късно от **три месеца** след **края на криза** в електроснабдяването компетентният орган на държавата членка, който е обявил кризата в електроснабдяването представя на Групата за координация в областта на електроенергетиката и на Комисията доклад за **последваща** оценка, **след** като се е консултирал с регулаторния орган, когато регулаторният орган не е компетентният орган.

2. Докладът за последваща оценка включва най-малко следното:
- а) описание на събитието, предизвикало кризата в електроснабдяването;
 - б) описание на взетите превантивни, подготвителни и смекчаващи мерки и оценка на тяхната пропорционалност и резултатност;
 - в) оценка на трансграничния ефект на взетите мерки;
 - г) описание на помощта, *подготвена (независимо дали действително е задействана или не)*, предоставена на или получена от съседни държави членки и трети държави;
 - д) икономическото въздействие на кризата в електроснабдяването и ефектът на предприетите мерки върху електроенергийния сектор *до степен, възможна от наличните данни към момента на оценката*, по-конкретно обемите непредоставена електрическа енергия и равнището на ръчно изключване на товари (включително сравнение между равнищата на доброволно и на принудително изключване на товари);
 - е) *причини, обосноваващи прилагането на каквито и да е непазарни мерки;*
 - ж) всички възможни подобрения или предложени подобрения в плана за готовност за справяне с рисковете;
 - з) *преглед на възможните подобрения на развитието на мрежата в случаите, когато недостатъчно развитие на мрежата е причинило или е допринесло за кризата в електроснабдяването.*

3. Когато те смятат за недостатъчна информацията, предоставена в доклада за последваща оценка, Групата за координация в областта на електроенергетиката и Комисията могат да поискат от **съответния компетентен орган** да предостави допълнителна информация.
4. Съответният компетентен орган представя на среща на Групата за координация в областта на електроенергетиката резултатите от **последващата** оценка. **Тези резултати се отразяват в актуализирания план за готовност за справяне с рисковете.**

Член 18

Мониторинг ■

1. Освен изпълнението на другите специфични задачи, посочени в настоящия регламент, Групата за координация в областта на електроенергетиката обсъжда ■ :
- а) резултатите от десетгодишния план за развитие на електрическата мрежа, подготвен от ЕМОПС за електроенергия;
 - б) съгласуваността на плановете за готовност за справяне с рискове, приети от компетентните органи съгласно процедурата, посочена в член 10;
 - в) резултатите от оценките на адекватността на европейските ресурси, извършени от ЕМОПС за електроенергия, както е посочено в член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2019/...[±] ;
 - г) постигнатото от държавите членки в областта на сигурността на доставките на електрическа енергия, вземайки предвид най-малко индикаторите, изчислени в оценката на адекватността на европейските ресурси, а именно очакваната недоставена енергия (EENS) и очакваното отпадане на товари (LOLE);
 - д) резултатите от сезонните оценки на адекватността, посочени в член 9, параграф 2;
 - е) информацията, получена от държавите членки в съответствие с член 7, параграф 4;
 - ж) резултатите от последващата оценка, посочени в член 17, параграф 4;
 - з) **методиката за оценка на адекватността в краткосрочен план, посочена в член 8;**
 - и) **методиката за определяне на сценарии при регионална криза в**

[±] ОВ: моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

електроснабдяването, посочена в член 5.

2. Групата за координация в областта на електроенергетиката може да отправя препоръки към държавите членки, *както и към ЕМОПС за електроенергия* относно въпросите, посочени в параграф 1 ■ .
3. *ACER наблюдава постоянно мерките относно сигурността на доставките на електрическа енергия и докладва редовно на Групата за координация в областта на електроенергетиката.*
4. *До 1 септември 2025 г. Комисията, въз основа на опита, придобит при прилагането на настоящия регламент, оценява възможните начини за повишаване на сигурността на доставките на електрическа енергия на равнището на Съюза и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на настоящия регламент, включително, когато е необходимо, законодателни препоръки за изменение на настоящия регламент.*

Член 19

Третиране на поверителна информация

1. *Държавите членки и компетентните органи прилагат процедурите, посочени в настоящия регламент, в съответствие с приложимите правила, включително националните правила, свързани с обработването на поверителна информация и процеси. Ако прилагането на тези правила води до неоповестяване на информация, наред с другото като част от плановете за готовност за справяне с рискове, държавата членка или органът може да представи неповерително обобщение на тези резултати, и прави това при поискване.*

2. *Комисията, ACER, Групата за координация в областта на електроенергетиката, ЕМОПС за електроенергия, компетентните органи, регулаторните органи и други съответни органи, образувания или лица, които получават поверителна информация съгласно настоящия регламент, гарантират поверителността на чувствителната информация.*

ГЛАВА IV ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 20

Сътрудничество с договарящите се страни от Енергийната общност

Когато държавите членки и договарящите се страни от Енергийната общност **■** си сътрудничат *в областта на сигурността на доставките на електрическа енергия, това сътрудничество може да включва определяне на криза при електроснабдяването, процеса на определяне на сценарии при кризи в електроснабдяването и изготвянето на планове за готовност за справяне с рискове, така че да не се предприемат мерки, които застрашават сигурността на доставките на електрическа енергия за държавите членки, за договарящите се страни от Енергийната общност или за Съюза. В това отношение договарящите се страни от Енергийната общност могат да участват в Групата за координация в областта на електроенергетиката при покана от страна на Комисията във връзка с всички въпроси, които ги засягат.*

Член 21
Дерогация

Докато Кипър не бъде пряко свързан с друга държава членка, членове 6 и 12 и член 15, параграфи 2—9 не се прилагат нито между Кипър и други държави членки, нито за ЕМОПС за електроенергия по отношение на Кипър. Кипър и други съответни държави членки могат да разработват, с подкрепата на Комисията, алтернативни мерки и процедури на предвидените в членове 6 и 12 и член 15, параграфи 2—9, при условие че тези алтернативни мерки и процедури не засягат ефективното прилагане на настоящия регламент между другите държави членки.

Член 22

Преходна разпоредба до създаването на регионални координационни центрове
До датата, на която бъдат създадени регионални координационни центрове в съответствие с член 35 от Регламент (ЕС) 2019/... [±], под „региони“ се имат предвид държава членка или група държави членки, намиращи се в една и съща синхронна зона.

[±] **ОБ:** моля, въведете в текста номера на регламента, съдържащ се в документ PE-CONS 9/19 (2016/0379(COD)).

Член 23

Отмяна

Директива 2005/89/ЕО се отменя.

Член 24

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Образец на план за готовност за справяне с рискове

Следният образец се попълва на английски език.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

— Наименование на компетентния орган, който отговаря за изготвянето на настоящия план

— Държави членки в региона

1. ОБОБЩЕНИЕ НА СЦЕНАРИИТЕ ПРИ КРИЗА В ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕТО

Опишете накратко сценариите на риск, идентифицирани на регионално и на национално равнище в съответствие с *процедурата, установена в* членове 6 и 7, включително описание на направените допускания.

2. РОЛИ И ОТГОВОРНОСТИ НА КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН

Определете ролята и отговорностите на компетентните органи и на организациите, на които са делегирани задачи.

Опишете кои задачи, ако има такива, са делегирани на други органи.

3. ПРОЦЕДУРИ И МЕРКИ ПРИ КРИЗА В ЕЛЕКТРОСНАБДЯВАНЕТО

1. 3.1. Национални процедури и мерки

- а) опишете процедурите, които да се следват в случаите на криза в електроснабдяването, включително съответстващите схеми, представящи движението на информационните потоци;
- б) опишете превантивните и подготвителните мерки;
- в) опишете мерките за смекчаване на кризи в електроснабдяването, по-конкретно мерки от страна на търсенето и от страна на предлагането, като посочите при какви обстоятелства могат да се използват такива мерки, по-специално фактора, задействащ всяка мярка. Когато се предвиждат непазарни мерки, те трябва да бъдат подходящо обосновани в светлината на изискванията, посочени в член 16, **и да отговарят на регионалните и, когато е приложимо, двустранните мерки;**

- г) предоставете *рамка за ръчно изключване на товари, в която се указва* при какви обстоятелства *товарите трябва да се изключват* ■ . Посочете *във връзка с обществената безопасност и личната сигурност* кои категории потребители на електрическа енергия *имат право да* получат специална защита от изключване *и обоснове* необходимостта от такава защита. *Посочете какви действия следва да предприемат операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи за намаляване на потреблението;*
- д) опишете механизмите, използвани за информирание на обществеността за криза в електроснабдяването.

2. 3.2. *Регионални и двустранни* процедури и мерки

- а) опишете договорените механизми за сътрудничество в рамките на региона и за осигуряване на подходяща координация преди и по време на криза в електроснабдяването, включително процедурите за вземане на решения за подходящо реагиране на регионално равнище;

- б) опишете всички регионални и двустранни мерки **■** , които са били договорени, включително **всички необходими технически, правни** и финансови договорености за прилагането **на тези мерки**. В описанието на тези договорености **предоставете информация, наред с другото, за максималните количества електрическа енергия, които да се доставят на регионално или двустранно равнище, задействането на помощта и възможността да се поиска нейното преустановяване, начините, по които електрическата енергия ще се доставя, както и разпоредбите за справедливо обезщетение между държавите членки. Опишете националните мерки, необходими за въвеждането и прилагането на договорените регионални и двустранни мерки;**
- в) опишете съществуващите механизми за сътрудничество и за координиране на действията с други държави членки извън региона, както и с трети държави в рамките на съответната синхронна зона, преди и по време на криза в електроснабдяването.

4. **КООРДИНАТОР ПРИ КРИЗИ**

Посочете *координатора* при кризи и определете неговата роля. Посочете данните за контакт.

5. **КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ**

В съответствие с член 10, параграф 1, опишете използвания механизъм за проведените консултации във връзка с разработването на настоящия план и резултатите от тези консултации със следните заинтересовани страни:

- а) *съответните* електроенергийни предприятия и предприятия за природен газ, *включително съответните производители или техните търговски органи*;
- б) съответните организации, представляващи интересите на *непромишлените* клиенти, потребяващи *на електрическа енергия*;
- в) съответните организации, представляващи интересите на промишлените клиенти, потребяващи а електрическа енергия ■ ;
- г) регулаторните органи.

д) *операторите на преносни системи;*

е) *съответните оператори на разпределителни системи.*

6. ИЗПИТВАНИЯ В ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

а) посочете датите за *регионалните* (ако е приложимо – и национални) симулации *на всеки две години* в реално време за реагиране при кризи в електроснабдяването;

б) в съответствие с член 12, параграф 1, буква г) посочете договорените процедури и участниците в изпитванията.

По отношение на актуализациите на плана: опишете накратко изпитванията, проведени след приемането на последния план, и основните резултати.

Посочете какви мерки са били приети в резултат на тези изпитвания.